

PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU CYMUNEDAU A MENTER
20 RHAGFYR 2017

Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau a Menter Cyngor Sir y Fflint a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora Delyn, Neuadd y Sir, Yr Wyddgrug ddydd Mercher, 20 Rhagfyr 2017.

YN BRESENNOL: Y Cynghorydd Ian Dunbar (Cadeirydd)

Y Cyngorwyr: David Cox, Jean Davies, Adele Davies-Cooke, Rosetta Dolphin, Mared Eastwood, Ted Palmer, Mike Reece, Paul Shotton a David Wisinger

DIRPRWYON: Y Cyngorwyr: Rob Davies (ar ran Sian Braun), Dave Hughes (ar ran Ron Davies) a Rita Johnson (ar ran Ray Hughes)

YMDDIHEURIADAU: Y Cynghorydd George Hardcastle

CYFRANWYR: Y Cynghorydd Bernie Attridge, Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet dros Dai; Prif Swyddog (Cymuned a Menter); a Rheolwr Gwasanaeth, Rhaglenni Tai

Rheolwr Asedau Tai ac Uwch Swyddog Tai Gwarchod (ar gyfer cofnod rhif 38)

Swyddog Cyswllt Sipsiwn a Theithwyr (ar gyfer cofnod rhif 39)

HEFYD YN BRESENNOL: Hwylusydd Trosolwg a Chraffu Cymunedau a Menter a Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

35. SESIWN WYBODAETH

Cyn dechrau'r cyfarfod, rhoddwyd cyflwyniad i Aelodau'r Pwyllgor ar y Cyfrif Refeniw Tai gan Steve Agger a Sian Jones.

36. DATGAN CYSYLLTIAD

Dim.

37. COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 16 Hydref a 15 Tachwedd 2017.

PENDERFYNWYD:

Cymeradwyo'r ddau set o gofnodion fel cofnod cywir a'u llofnodi gan y Cadeirydd.

38. ADOLYGIAD LLETY GWARCHOD

Cyflwynodd y Rheolwr Asedau Tai adroddiad o ganlyniadau'r adolygiad a gynhaliwyd o letyau gwarchod ar draws y sir, a oedd yn cynnwys cyfanswm o 2,637

eiddo. Cynhaliwyd yr adolygiad gan fod canfyddiad bod gan y Cyngor her o ran gosod llety gwarchod a bod cyfraddau gwacter yn bryder.

Ymhlith y canfyddiadau, nodwyd nad oedd colli rhent o eiddo gwag yn fater a'i fod yn fras yn unol â thai anghenion cyffredinol. Roedd llawer o gynlluniau tai gwarchod mewn galw uchel, a'r prif resymau dros ddod â thenantiaethau i ben oedd oherwydd marwolaeth neu denantiaid yn symud i gyfleusterau gofal preswyl. Roedd fflatiau un ystafell wely yn llai poblogaidd a gallai rhai cynlluniau mewn ardaloedd gwledig fod yn anoddach eu gosod. Yn olaf, roedd nifer fach o gynlluniau lle gallai mynediad fod yn her i'r rhai sydd â materion symudedd. Gellid rhoi sylw i'r rhain drwy gynlluniau buddsoddi mewn cynlluniau.

Ar achlysuron, roedd tai gwarchod yn cael eu gosod i ymgeiswyr gydag anghenion cefnogaeth ac anabledau corfforol a oedd dan oedran dynodi tai gwarchod oherwydd mai hwn oedd y llety mwyaf priodol a oedd ar gael i ddiwallu eu hanghenion. Byddai newid disgrifydd tai gwarchod i lety 'gwarchod a gyda chefnogaeth' yn adlewyrchu'r arfer hwn yn iawn.

Siaradodd y Cyngorydd Shotton o blaid yr argymhellion a chanmolodd y gwaith ailwampio a wnaethpwyd yng nghynllun Glan-y-Morfa yng Nghei Connah.

Dywedodd y Prif Swyddog (Cymunedau a Menter) fod yr adroddiad yn dangos fod llawer o alw am letyau yn ogystal ag opsiynau ar gyfer gwella, er enghraifft, i fynd i'r afael â phroblemau hygyrchedd a chynyddu nifer y rheiny sy'n dewis fflatiau un ystafell ac eiddo mewn ardaloedd anghysbell.

Siaradodd y Cyngorydd Attridge am opsiynau i annog tenantiaethau mewn fflatiau un ystafell a'r posibilrwydd o ail-ddosbarthu rhai lletyau er mwyn ateb y galw gan grwpiau eraill o gwsmeriaid.

Gofynnodd y Cyngorydd Johnson a oedd yn bosibl i breswylwyr hŷn sy'n aros am ystafelloedd gwlyb i gael mynediad at gyfleusterau ymolchi eraill. Dywedodd y Prif Swyddog y dylid cyfeirio achosion at swyddogion a'i fod yn ymwybodol o drefniadau gyda rhai cynlluniau gofal ychwanegol. Dywedodd fod tenantiaid y Cyngor yn gallu gwneud cais am asesiad Iechyd Galwedigaethol i weld a ydynt yn gymwys am Grant Cyfleusterau i'r Anabl.

Fel y nodwyd yn yr adroddiad, cyfeiriodd y Cyngorydd Dolphin at y diffyg cyfleusterau lleol i'r rheiny sy'n byw mewn llety gwarchod mewn ardaloedd mwy anghysbell. Pwysleisiodd hefyd bod angen i gartrefi sydd wedi cael eu haddasu i safon uchel ar gyfer tenantiaid anabl gael eu cadw at y diben hwnnw. O ran problemau sy'n codi oherwydd tenantiaid trafferthus, siaradodd y Cyngorydd Attridge am y dull gorau o fynd i'r afael â hyn a'r nod o geisio cael y gymysgedd gywir o unigolion sydd â gwahanol anghenion o fewn cynlluniau unigol.

Mewn ymateb i sylwadau gan y Cyngorydd Shotton, roedd y Prif Swyddog yn ymwybodol o gynlluniau gan Groundwork i sefydlu'r potensial ar gyfer gwasanaeth siopa symudol i gymunedau anghysbell a byddai'n ceisio cael diweddariad.

Siaradodd y Cynghorydd Cox am ymgysylltiad positif gan aelodau etholedig i helpu preswylwyr i ymdrin â phroblemau megis unigrwydd. Dywedodd y Prif Swyddog fod cyfraniad wardeiniaid yn bwysig er mwyn annog tenantiaid i gynnwys eu hunain yn eu cymunedau lleol.

Holodd y Cynghorydd Hughes ynglŷn â chanran y lletyau a wrthodwyd ar sail diffyg gwasanaethau trafniadaeth leol. Dywedodd yr Uwch Swyddog Tai Gwarchod mai'r prif reswm dros wrthod oedd y math o lety. Awgrymodd y Cynghorydd Attridge fod y Pwyllgor yn derbyn adborth ar gamau gweithredu sy'n codi o'r adolygiad ar ôl cyfnod o 12 mis. Cytunodd y Prif Swyddog y byddai hyn yn cynnwys dadansoddiad manwl o'r rhestr aros a rhesymau dros wrthod.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor yn nodi canlyniadau'r adolygiad a'r camau nesaf, ac yn cefnogi'r egwyddor o alw llety gwarchod yn 'lety gwarchod a llety â chymorth' er mwyn adlewyrchu'r grŵp cwsmeriaid y maent yn eu gwasanaethu.

39. DARPARIAETH AR GYFER SAFLEOEDD TRAMWY I SIPSIWN A THEITHWYR A CHYTUNDEB RHEOLI GLAN YR AFON

Cyflwynodd y Swyddog Cyswllt Sipsiwn a Theithwyr adroddiad i geisio cefnogaeth ar gyfer cynnal arfarniad opsiynau â chostau er mwyn datblygu safle tramwy 6 llain yn Sir y Fflint, a diweddarau'r cytundeb rheoli ar gyfer unig safle parhaol y Cyngor ar hyn o bryd sef Parc Glan yr Afon.

Tynnodd yr adroddiad sylw at ddyletswyddau statudol sy'n berthnasol i gynghorau o ran sipsiwn a theithwyr, a manteision darparu safle tramwy i'w ddefnyddio dros dro gan sipsiwn a theithwyr sy'n teithio drwy'r ardal.

Roedd angen adnewyddu'r cytundeb rheoli ar gyfer y safle parhaol yng Nglan yr Afon er mwyn cyflawni'r newidiadau yn y gofynion cyfreithiol ac yn dilyn hynny gellid gwneud cais am gyllid grant gan Lywodraeth Cymru i ailwampio'r safle.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cadeirydd, esboniodd y Swyddog nad oedd y Cyngor yn gyfrifol am unrhyw wersylloedd diawdurdod ar dir preifat ond eu bod yn cofnodi achosion a gyflwynir i'w sylw.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Dolphin at enghraifft benodol yn ei ward hi lle mae gwersyll diawdurdod hirdymor yn bodoli. Gofynnodd y Cynghorydd Attridge i unrhyw faterion penodol gael eu codi â swyddogion y tu allan i'r cyfarfod er mwyn trin gwybodaeth yn gyfrinachol. Er ei fod yn deall y pryderon, esboniodd fod cynnydd sylweddol wedi'i wneud yn y broses i ymdrin â materion yn fwy effeithlon. Cafodd y cyfarfod ei atgoffa gan y Prif Swyddog am gyfrifoldeb y Cyngor i asesu amgylchiadau pob achos cyn dod i benderfyniad priodol.

Dywedodd y Cynghorydd Attridge y dylid anfon pryderon am drefniadau diogelwch yn Noc Maes Glas at gydweithwyr yn y Gwasanaethau Cefn Gwlad. Yn ystod trafodaeth am leoliad y safle tramwy arfaethedig, esboniwyd fod opsiynau tir sy'n perthyn i'r Cyngor yn cael eu harchwilio i ddechrau cyn edrych ar argaeledd tir preifat.

Anogwyd aelodau i anfon awgrymiadau o leoliadau at swyddogion a chyflwynodd y Cynghorydd Reece wybodaeth ar ran tiffeddiannwr preifat.

Darparodd y swyddog eglurhad i'r Cynghorydd Shotton ynghylch cyllid grant a dywedodd fod hyn yn amodol ar gael caniatâd cynllunio ar gyfer y tir a nodwyd.

Holodd y Cynghorydd Johnson ynglŷn â'r dull o godi tâl am y safle tramwy. Esboniwyd y byddai gwersi'n cael eu dysgu o enghreifftiau tebyg ar draws y DU, er mai hwn fyddai'r safle tramwy cyntaf yng Nghymru.

Tynnodd y Cynghorydd Wisinger sylw at y ffaith nad oedd unrhyw broblemau mawr wedi bod, er gwaethaf y pryderon dechreuol ynghylch Glan yr Afon. Mewn ymateb i ymholiadau, dywedodd y Cynghorydd Attridge nad oedd unrhyw gynlluniau i ymestyn y safle.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor yn cefnogi:

- (a) Cynnal arfarniad o opsiynau â chostau ar gyfer datblygu safle tramwy 6 llain yn Sir y Fflint;
- (b) Adolygu a gweithredu trefniadau rheoli newydd yng Nglan yr Afon; a
- (c) Gwneud cais i Lywodraeth Cymru am gyllid cyfalaf yn haf 2018 er mwyn ailwampio safle'r Awdurdod Lleol yng Nglan yr Afon.

40. RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

Wrth gyflwyno'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol bresennol i'w hystyried, dywedodd yr Hwylusydd y byddai eitem ychwanegol yn cael ei chyflwyno yn y cyfarfod nesaf ym mis Ionawr 2018 ar ganlyniadau'r adroddiad Archwilio ar gyfer rheoli'r gofrestr dai a dyraniadau. Ni wnaethpwyd unrhyw newidiadau pellach i'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol.

PENDERFYNWYD:

- (a) Diwygio'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol; a
- (b) Bod yr Hwylusydd, wrth ymgynghori gyda Chadeirydd y Pwyllgor, yn cael ei awdurdodi i amrywio'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol rhwng cyfarfodydd, yn ôl yr angen.

41. AELODAU O'R CYHOEDD A'R WASG YN BRESENNOL

Roedd un aelod o'r wasg ac un aelod o'r cyhoedd yn bresennol.

(Dechreuodd y cyfarfod am 10am a daeth i ben am 11.10pm)

.....

Cadeirydd